

H. NURMATOW, N. NORHOJAYEW

SAZ

1-NJI SYNP ÜÇIN DERSLIK

Gaýtadan işlenen 17-nji neşir

Özbekistan Respublikasynyň Halk bilimi ministrligi
tarapyndan neşire hödürlendi

Gafur Gulam adyndaky neşirýat-çaphana döredijilik öýi
Daşkent – 2019

Syn ýazanlar:

D. Karimowa – DDPU başlangyç tälim we bedenterbiýe fakultetiniň saz tälimi kafedrasynyň dosenti;

R. Hudoýorowa – Daşkent şäheriniň Sergeli tümenindäki 300-nji ýöriteleşdirilen Döwlet umumtälim mekdebiniň saz medeniýeti mugallymy;

W. Gapparowa – Daşkent şäheriniň Üçdepe tümenindäki 203-nji mekdebiň saz medeniýeti mugallymy.

– Mugallymyňyzyň ýerine ýetirmeginde diňläň!

– Mugallymyňyzyň kömeginde ýerine ýetiriň!

– Aýdym-saz barada

– Ders gutardy

Respublikanyň ýörite kitap gaznasynyň serişdeleriniň hasabyndan çap edildi.

[Nurmatow H], Norhojaýew N.

Saz: 1-nji synp üçin derslik. Gaýtadan işlenen 17-nji neşir – D.: Gafur Gulam adyndaky neşirýat-çaphana döredijilik öýi, 2019, 64 s.

UO'K 78 (075)
KBK 85.31ya71

© **[Nurmatow H]**, Norhojaýew N.
© Gafur Gulam adyndaky neşirýat-çaphana döredijilik öýi, 2019

ISBN 978-9943-5548-8-7

AÝDYM AÝTMAGYŇ KADALARY

Aýdymy dogry ýerine ýetirmek üçin ony ilki bilen üns berip diňlemeli.

Aýdym aýdanyňyzda göwräňizi dogurlap dik durup ýa-da oturyp aýtmaly.

Aýdym aýtmazdan öň howlukmazdan dem almaly we eginleri götermeli däl.

Sözüň arasynda dem almaň.

Aýdymyň sözleriniň anyk eşidilmegi üçin çekimli we çekimsiz sesleri dogry aýtmaly.

Aýdym aýdanda sesiňiz ýeňil we owadan eşidilsin. Sesleri çekip aýdyň.

Aýdymy labyzly, diňleýjilere ýakymly bolar ýaly edip aýtmaly.

Aýdymy mugallymyňyzyň eline seredip aýtmagy öwreniň.

WATANJANYM – WATANYM

(özbek dilinde)

Sözleri P.Möminiñki

Sazy D.Amanullaýewanyñky

Ortaça çalt

Va- tan- jo- nim – Va- ta - nim? ko'- zim quv- nab
ko'r- ga - nim. Is - tiq - lol - dan
kul - ga - nim, O'z - be - kis - ton – gul - sha - nim!

Vatanjonim – Vatanim,
Ko'zim quvnab ko'rganim.

Istiqloldan kulganim,

O'zbekiston – gulshanim!

Bahra olib bag'ringdan,

Ulg'ayaman mehringdan.

Vatanjonim – Vatanim,

O'zbekiston – gulshanim!

SESLERİŇ AŇLADYLYŞY

A

U

O

I

Ye

ANDIJAN POLKASY

Halk sazy

Şadyýan

NÄHILI SESLERI BILÝÄRSIŇIZ?

Galmagally sesler

Daş-töweregimizde sesler gaty kán. Tebigatdaky ähli sesler galmagally seslere degişlidir.

Sazly sesler

Aýdym aýdylanda we saz gurallary çalnanda ýaňlanýan seslere sazly sesler diýilýär.

NOTA DÜŞEGI

Saz sesleri nota bilen ýazylýar.
Notalar ýazylýan baş sany çyzyga
NOTA DÜŞEGI diýilýär.

MARŞ

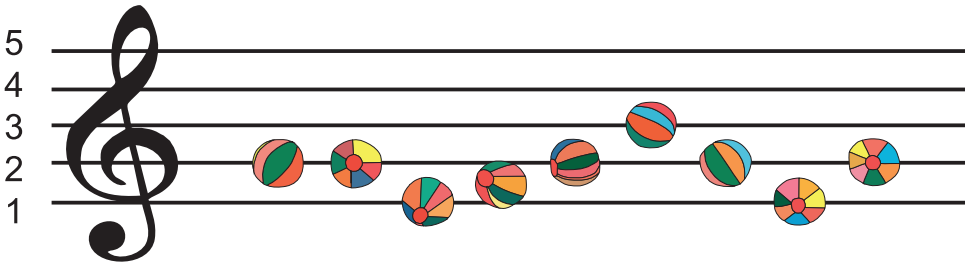
Sazy F. Nazarowyňky

Çalt

Hany aýdyň, toplar haýsy çyzyklarda
ýerleşipdir?

NAR AGAJY

Çalt

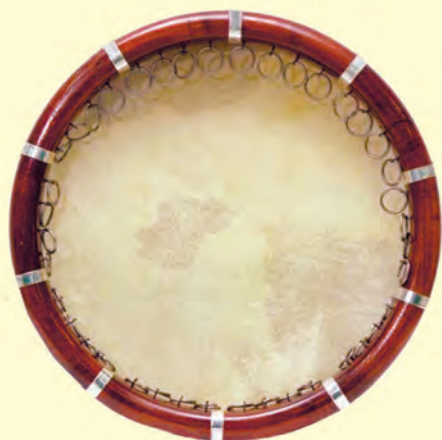
Türkmen halk sazy

**MILLI SAZ GURALLARY
BILEN TANYŞYŇ**

DEP

NAGARA

BAK, BAKA BUM, BUM (DEP USULLARY)

Şadyýan

Halk sazy

A musical score for the song 'BAK, BAKA BUM, BUM'. It consists of three systems of staves. Each system has a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The first system starts with a double bar line and repeat sign. The second system also starts with a double bar line and repeat sign. The third system ends with a double bar line and repeat sign.

HEÝJAN

Sözleri **G. Seýitliýew** bilen **G. Muhtarowyňky**
Sazy **D. Öwezow** bilen **A. Şapoşnikowyňky**

Ortaça

Heý- jan, heý- jan, Heý- jan, heý- jan, Gel, oý- na- lyň
oý- na- lyň To- par- lan şyp oý- na- lyň.
Gül- li ba- gyň i- çin- de Şat- la- na- lým, ýaý na- lyň.
Jan- t- lek, heý- jan- t- lek, A- çyl- dy gül
gü- lä- lek. Oý- na- ýar bi- ziň bi- len.
Ýah- hah- ha, ýah- hah- ha, Al- tyn ga- nat
ke- bt- lek, Ýah- hah- ha, ýah- hah- ha,
Heý- jan, heý- jan, Heý- jan, heý- jan

SAZYŇ ESASY HEŇDIR

DILHIRAJ

Özbek halk sazy

Çalt

A musical score for the instrument Çalt, consisting of seven staves of music. The key signature is one sharp (F#). The score includes various rhythmic patterns and time signature changes, such as 3/4 and 2/4. The notation includes eighth and sixteenth notes, rests, and bar lines.

LAVLAGI (ŞUGUNDIR)

(özbek dilinde)

Sözleri P. Möminiñki

Sazy D. Amanullaýevanyñky

Ortaça çaltlykda

Lav- la-gi- yu, lav- la-gi, yer- ni as- ta kav- la-gin

Mo'l bo'- lib- di ho- si- li, a'- lo e- kan qi- zi- li

Lo- la- ga o'x- shar, qip- qi- zil ran- gi

Xud-di bo'-yal- gan- day yap- yan- gi... gi

Lavlagi-yu, lavlagi,
Yerni asta kavlagin.
Mo'l bo'libdi hosili,
A'lo ekan qizili.

Lolaga o'xshar,
Qip-qizil rangi.
Xuddi bo'yalganday
Yap-yangi.

SAZLY SESLER ÝOKARY, PES WE
BIR TEKIZ BELENTLIKDE BOLÝAR

SAZLY O'YUNLAR

A'YDYM A'YDYP O'YNALYAN O'YUNLARA SAZLY O'YUNLAR DI'YLÄR

AK DEREKMI, GÖK DEREK?

(özbek dilinde)

Sözleri H. Kayumowyňky

Sazy A. Mansurowyňky

Şadyan

Oq te-rak-mi, ko'k te-rak, biz-dan siz-ga kim ke-rak?

O'-qi-shi, i-shi a'-lo, G'ay-rat-li, chaq-qon, do-no.

Kat-ta-lar-ning dast-yo-ri, Ki-chik-lar-ning sar-do-ri,

O-dob, ax-loq-da o'r-nak, quv-noq bo-la-lar ke-rak.

EJE

Sözleri **N. Baýramowyňky**
Sazy **J. Gurbangylyjowanyňky**

1. Aý, eje, jan eje,
Sözi şerbet bal eje.
Parlak güllerim
Saýrak dillerim, eje!

G a ý t a l a m a :

Jan eje, jan eje,
Sen, sen mähriban eje!
Aýdyň günlerim,
Aýym, ýyllarym eje!

2. Bal eje, gül eje,
Bagymda bilbil, eje!
Şatlyk, begenjim,
Sensiň guwanjym, eje!

SKRIPKA AÇARY

Skripka açarynyň aýlawly bölegi nota düşeginiň ikinji çyzygyny öz içine alýar.

Ikinji çyzygyň üstünde SOL sesi ýazylýar. Bu açara SOL açary hem diýilýär. Skripka açaryny owadan ýazmagy öwreniň.

BIR, IKI, ÜÇ...

(özbek dilinde)

Sözleri R. Talybyňky

Sazy N. Narhojaýewiňki

Marş tempinde

Do'p-do'p, do'p-do'p, Do'p-do'p, do'p-do'p, Shax-dam, shax-dam

tash-lang qa-dam, bir, ik-ki uch. Do'p-do'p, do'p-do'p,

Kuch-ga to'-ling sog'-lom bo'-ling, bir ik-ki, uch.

Do'p-do'p, do'p-do'p, Shax-dam, shax-dam

tash-lang qa-dam, bir, ik-ki, uch. Do'p-do'p, do'p-do'p

Kuch-ga to'-ling, sog'-lom bo'-ling, bir, ik-ki, uch.

Do'p-do'p, do'p-do'p, Bir, ik-ki, uch.

OL NÄMEKÄ, NÄMEKÄ?

Sözleri **K. Tañrygulyýewiňki**
Sazy **W. Ahmedowyňky**

Owadandyr uçanda,
Ganatlaryn açar ol.
Gök otlaryň içinde,
Golaý barsaň gaçar ol.
Ol nämekä, nämekä? –
– Kebelek, kebelek.

Meýdanlarda açylar,
Baýlyk baryn eçiler.
Akja-akja hanalar.
Ýeke-ýeke sanalar.
Ol nämekä, nämekä? –
– Ak pagta, ak pagta.

WATANYMYZY WASP EDÝÄRIS

WATANA BOLAN MÄHIR WE
SÖÝGI ÇÄKSIZ BOLMALYDYR

«TANS»

Xalk sazy

Ortaça çaltlykda

The image shows a musical score for the song 'TANS'. It consists of eight staves of music, all in treble clef. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 4/4. The music is written in a style typical of folk or traditional music, featuring a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The score ends with a double bar line and repeat dots.

**AÝDYM AÝDANDA SÖZLERIŇ
ANYK WE DÜŞNÜKLI
BOLMAGYNA ÜNS BERIŇ.**

Öwrenýäris, aýdym aýdýarys

ÇOPAN

Sözleri **N. Baýramowyňky**

Sazy **J. Gurbangylyjowanyňky**

– Aý, çopan, çopan, çopan,
Guzularyň mäleýär.

– Guzularma suw gerek,
Suw ýok diýip nalaýar.

– Aý, çopan, çopan, çopan,
Owlaklaryň nalaýar.

– Owlaklarma gül gerek,
Gül ýok diýip aglaýar.

– Aý, çopan, çopan, çopan,
Kanal gelse, näme bor?

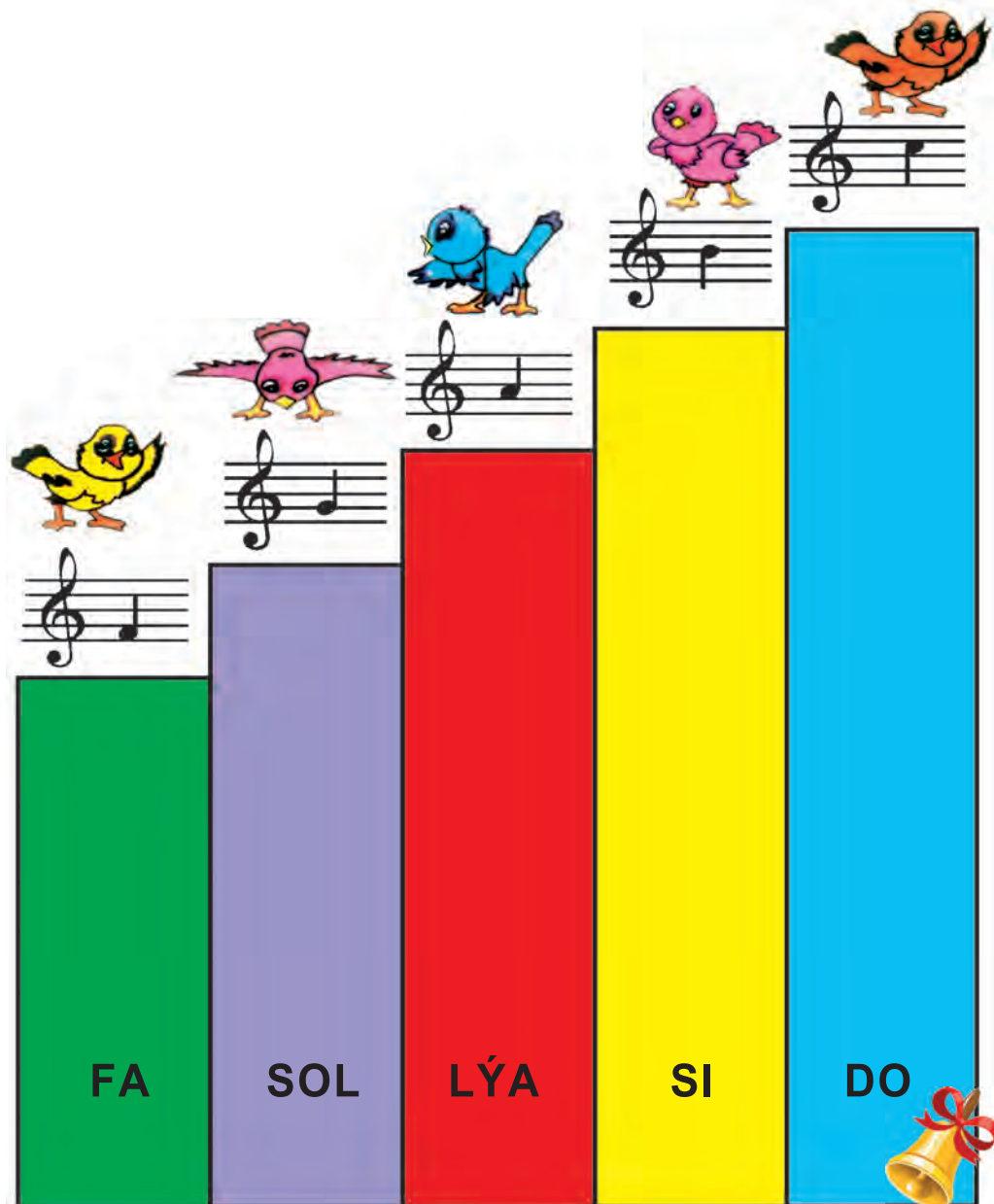
– Owlak-guza gül bolar,
Owlak-guzym nalamaz!

SESLERİN BELENT - PESLIGINİN BASGANÇAKLAÝYN AÑLADYLYŞY

SESLERİŇ ADYNY ÇEPDEN
SAGA WE SAGDAN ÇEPE
GARAP AÝTMAGY ÖWRENIŇ

TANYŞYŇ

**Kompozitor saz
döredýär.**

**Şahyr goşgy
ýazýar.**

**Aýdymçy aýdym
aýdýar.**

**Sazanda saz
çalýar.**

KÖÇE BAGY

Türkmen halk sazy

Şadyýan

**AÝDYM SÖZLERDEN WE
HEÑLERDEN YBARAT. SÖZ
HARPLAR BILEN, HEÑ BOLSA
NOTALAR BILEN ÝAZYLÝAR**

HARPLYK BAÝRAMY

(özbek dilinde)

Sözleri **P.Möminiňki**

Sazy **D.Amanullaýewanyňky**

1. Alifbodan
Harflarni
Biz o'rgandik
oz-ozdan.

Minnatdormiz
O'rgatuvchi
Muallimdan –
ustozdan.

Naqarot:

Tilimizni
Sayratadi
Alifbomiz bayrami.
Dilimizni
Yayratadi
Bayramlarning
xurrami.

2. Har bir harf
Daftarlarda
Gijinglaydi
toy bo'lib.

Yozganimiz
Ko'rinadi
Yulduz bo'lib,
oy bo'lib.
Naqarot.

3. Oldimizga
Saf tortishdi
Askarlarday harflar.
Barchasiga
Qo'shiqlarda
Berib o'tdik

ta'riflar.
Naqarot

BIZ HALAÝAN AÝDYMLAR

PÖKGIM

Sözleri **K. Taňrygulyýewiňki**
Sazy **W. Ahmedowyňky**

Aldym elime,
Alaja topum.
Geliň, hemmejäh,
Pökgini gapyň...

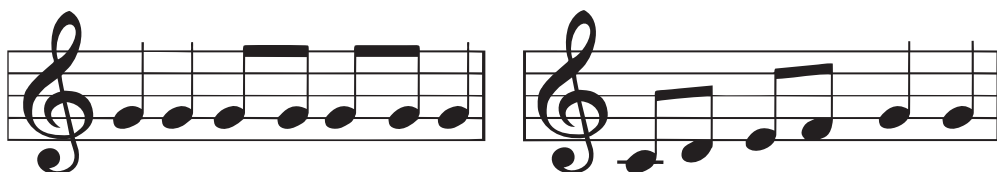
Gaýtalama:

Pök-pök, pök-pök
Seslener pökgim.
Pök-pök, pök-pök
Beslener pökgim.

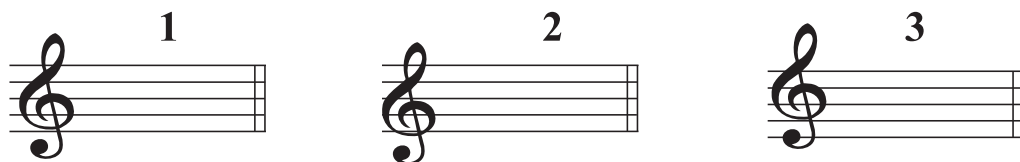
Berkitmek üçin ýumuşlar

Üns berip diňläň we tapyň:

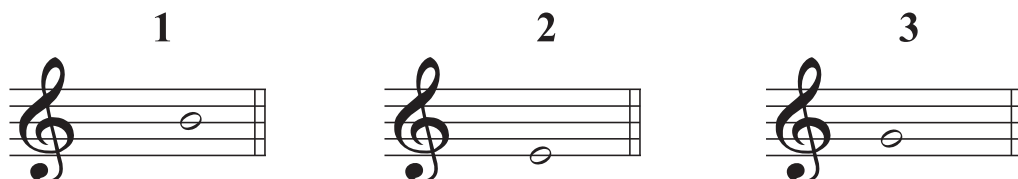
Mugallym aşakdaky mysaldan
haýsy birini aýtdy?

Sol açary nirede dogry ýazylypdyr?

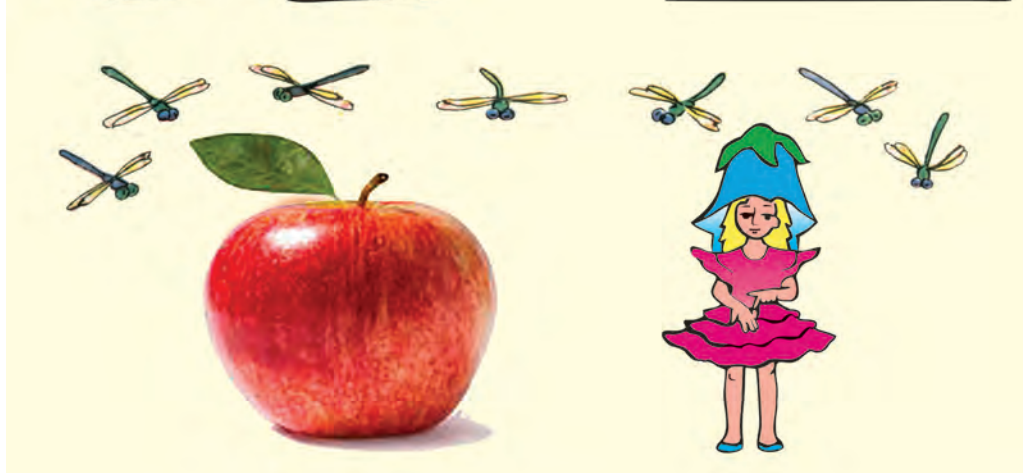
Sol notasy nirede dogry ýazylypdyr?

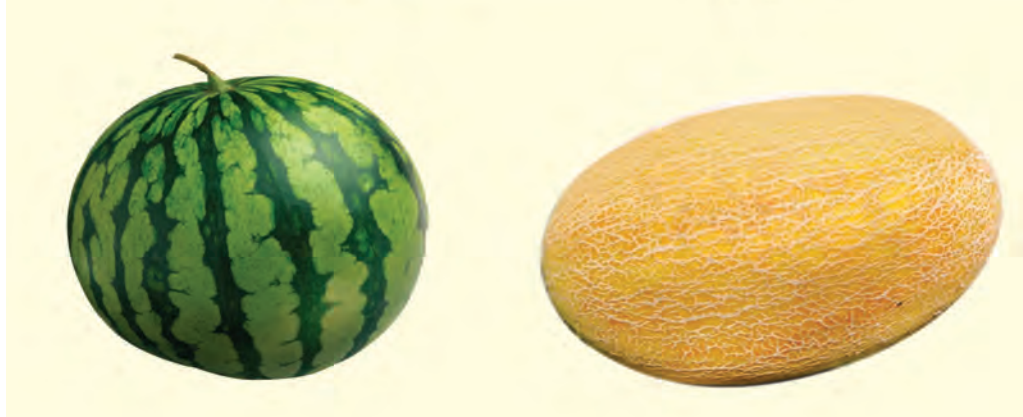

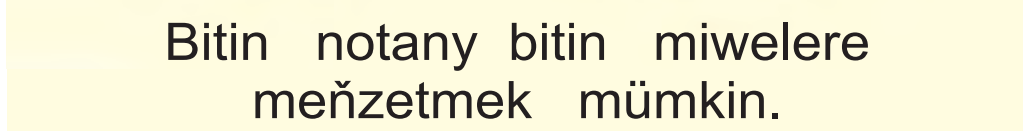
SESLERİŇ UZYN-GYSGALYGY

Bitin nota

Bitin notany bitin miwelere meňzetmek mümkin.

NARYM – NARYM

Özbek halk sazy

Ortaça çaltlykda

**AÝDYM AÝDANDA SÖZLERIŇ
ANYK WE DÜŞNÜKLI
BOLMAGYNA ÜNS BERIŇ.**

ILKINJI GAR ÝAGANDA

Sözleri **A.Baýramdurdyýewanyňky**

Sazy **A.Togtamyradowanyňky**

Güýz buludyn apalap,
Akja zerler sepeläp,
Ak don geýdi depeler,
Ilkinji gar ýaganda.

Gaytalama:

Her bir damjaň bal bolar,
Bugdaý nanyň bol bolar,
Hydyr gören çöl bolar,
Ilkinji gar ýaganda.

SIZ HALAYAN SAZLAR

SAZY DIŃLÄP, OŃA ÇEPEK
ÇALMAK BILEN GOŞULÝARYS

KARY NOWA

Özbek halk sazy

Şadyýan

PIŞIJEK

Sözleri **Ý. Pirgulyýewiňki**
Sazy **D. Nuryýewiňki**

Gulajygy çürüje,
Murty akja pişijek,
Gözjagazyň delminýär,
Sabry ýokja pişijek.
Gözjagazyň delminýär,
Sabry ýokja pişijek.

Pişijek, pişijek,
Sabry ýokja pişijek.

Gaharlanman myrlasaň,
Süýtdür gaýmak bereýin.
Agram salmaz dişiňe,
Ýagly guýmak bereýin.
Agram salmaz dişiňe,
Ýagly guýmak bereýin.

Pişijek, pişijek,
Ýagly guýmak bereýin.

KOMPOZITORLAR

**ÝUNUS
RAJABIÝ**

**GAFUR
KADYROW**

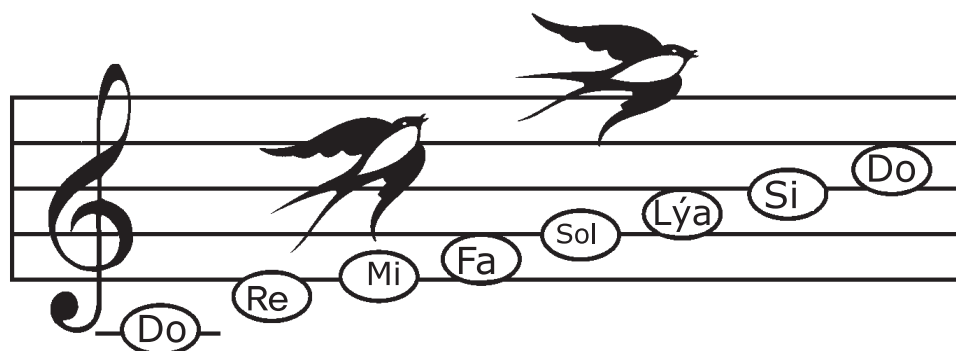
**DONI
ZAKIROW**

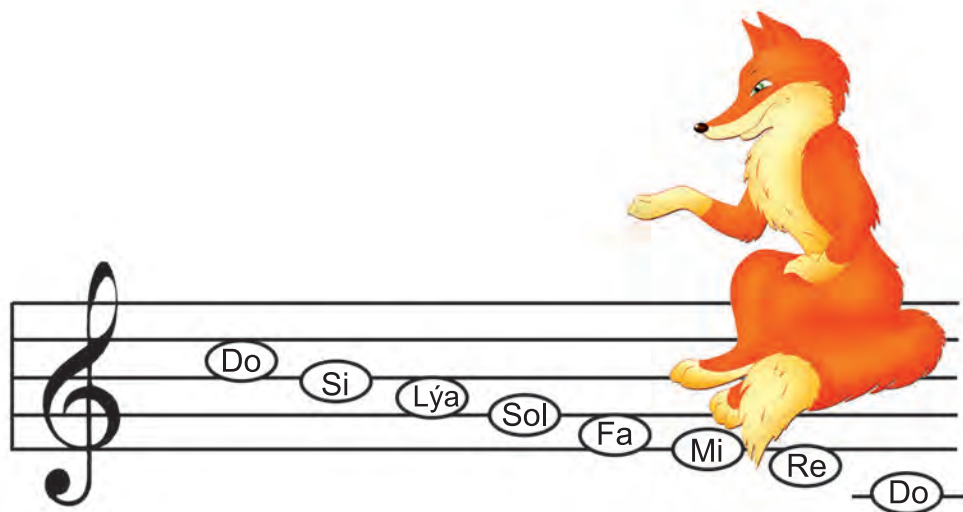
**TOLKUN
TAŞMATOW**

SES LERIŇ ATLANDYRYLYŞY WE OLARYŇ YZYGIDERLIGI

SES HATARLARYŇ ÝOKARLANMAGY WE PESELMEGI

BATYRGA'Y (ASP) BOLARYN

Özbek halk sazy

Şady'yan

The first system of musical notation, consisting of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 6/8. The melody in the treble clef begins with a quarter note G4, followed by eighth notes A4-B4, and a dotted quarter note C5. The bass clef accompaniment consists of a steady eighth-note pattern: G3-A3-B3-C4-D4-E4-F#4-G4.

The second system of musical notation. The treble clef continues the melody with a dotted quarter note C5, followed by eighth notes B4-A4, and a quarter note G4. The bass clef accompaniment features a repeat sign followed by three measures of chords: G3-A3-B3, G3-A3-B3, and G3-A3-B3, each with a repeat sign.

The third system of musical notation. The treble clef melody continues with a quarter note G4, followed by eighth notes A4-B4, and a dotted quarter note C5. The bass clef accompaniment features a repeat sign followed by three measures of chords: G3-A3-B3, G3-A3-B3, and G3-A3-B3, each with a repeat sign.

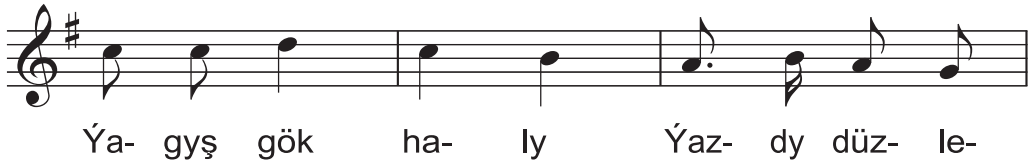
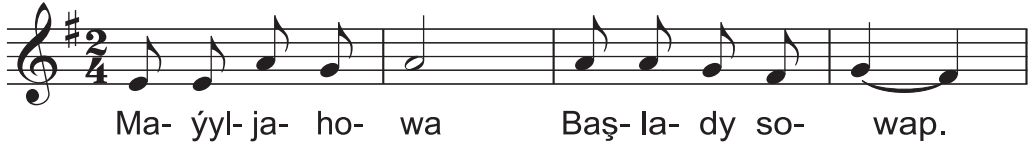
The fourth system of musical notation. The treble clef melody continues with a quarter note G4, followed by eighth notes A4-B4, and a dotted quarter note C5. The bass clef accompaniment continues with the eighth-note pattern: G3-A3-B3-C4-D4-E4-F#4-G4.

ÝAZ ÝAGŞY

Sözleri **K.Taňrygulyýewiňki**
Sazy **W.Ahmedowyňky**

Şadyýan

ÝARYM NOTA

=

Bitiniň ikiden biri ýarym bolýar.

Almany ortasyndan bölsek, iki sany deň ýarym bölek emele gelýär.

ÇAPAK – ÇAPAK ELLERİ

Sözleri **O. Gurdowyňky**

Sazy **D. Nuryýewiňki**

Ýazyň günü, köp ýaşa
Kowduň sowuk ýelleri!
Jigim ýetdi üç ýaşa,
Çapak çalýar elleri.

Jigim çapak çalyp dur,
Ýazyň ap-ak ýagşyna.
Gülüp goşýar goşa nur,
Ýazyň gülden nagşyna.

Gaýtalama:

Jigim ýetdi üç ýaşa,
Ýazyň gülden nagşyna.

NEVARALAR QO‘SHIG‘I

(özbek dilinde)

Sözleri **S. Barnoýewyňky**

Sazy **N. Narhojaýewyňky**

Bog‘im bor, gulzorim bor,
Bosh bog‘boni bobomlar.
Shirin so‘zli, beozor
Mehribonim momomlar.

N a q a r o t:

Nevara, evara, chevaramiz,
Bizlar uyning chevarimiz.

Ostonamiz muqaddas,
Ahil ota - onamlar.
Oftob nuri tugamas,
Havas qilar odamlar.

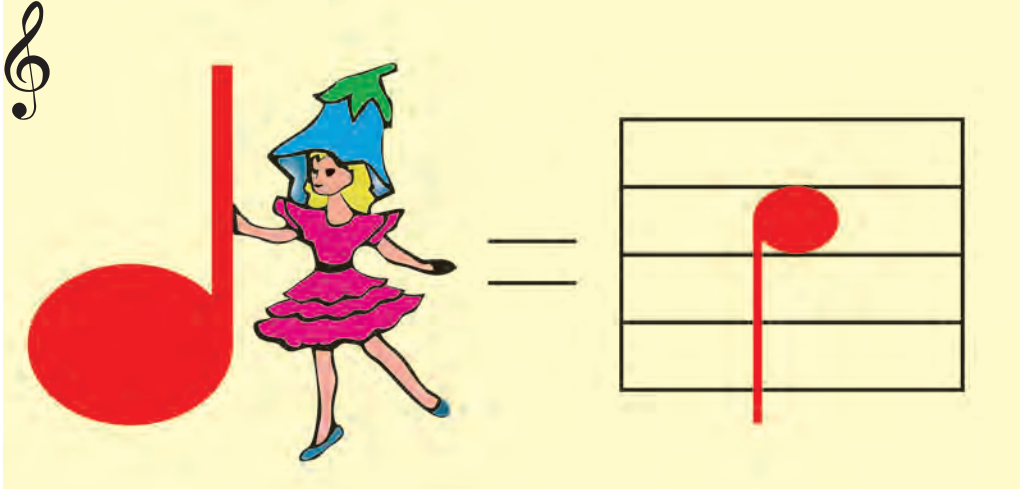
N a q a r o t.

Niyatimiz pok, nurli,
Shundan bizlar g‘ururli.
Bobo, momolar bilan,
Yashash qanday sururli!

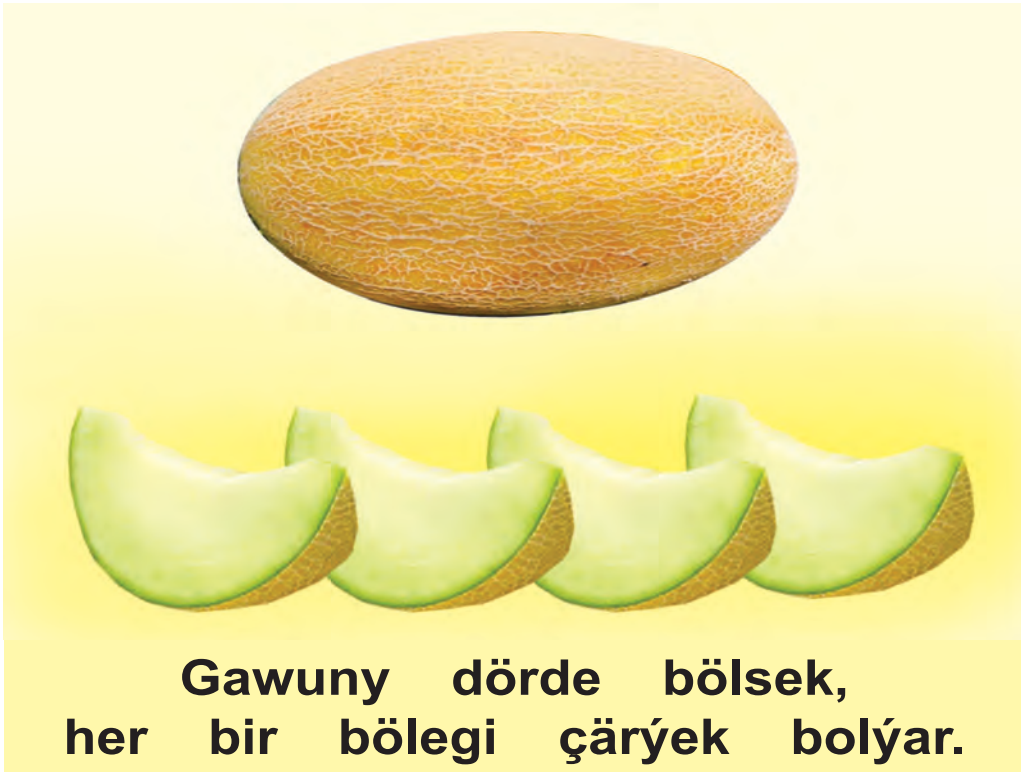
N a q a r o t

ÇÄRÝEK NOTA

Bitiniň dörtten bir bölegi çäryek bolýar.

**Gawuny dörde bölsek,
her bir bölegi çäryek bolýar.**

WALS

Sazy D. Şostakowiçni

Çalt

TOWUK

Sözleri **B. Kerbabaýewiňki**
Sazy **B. Hudaýnazarowyňky**

Ortaça

Kä- ke, kä- ke, kä- ke- läp, Göz- lär to- wuk ke- te- gin.

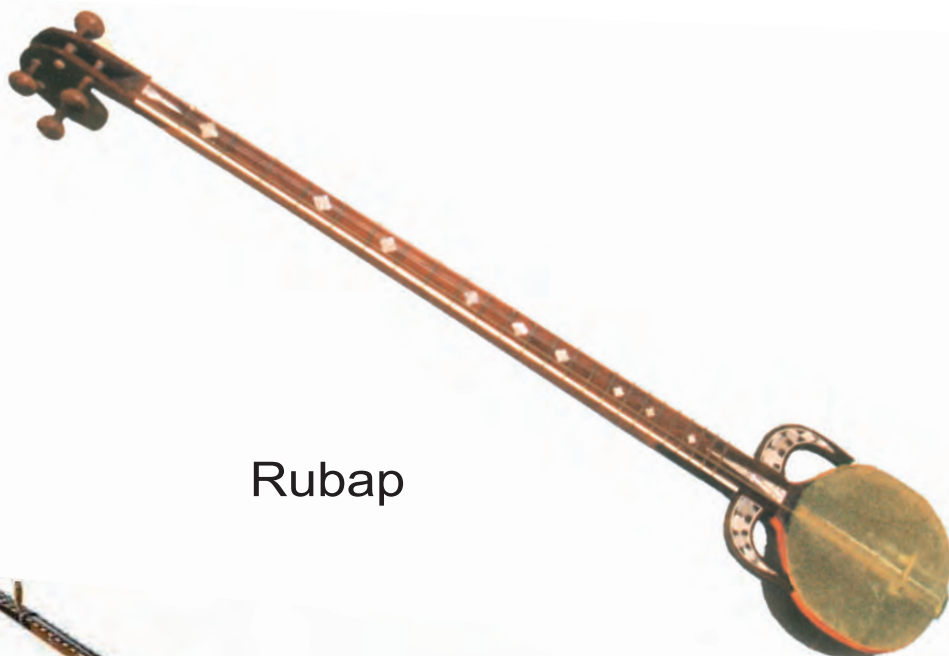

Dol- du- ran- da yn- ja- lar, Ýu- murt- ga- dan ýa- ta- gyn.

Togalajyk taşlany,
Ýönekeý bir daş däldir.
Içi dyrym-dykyzdyr,
Akja küýze boş däldir.

BIZ HALAYÁN TARLY SAZ GURALLARY

Rubap

Dutar

DUTAR BAÝATY

Halk sazy

SALAM BEREN ÇAGALAR

(özbek dilinde)

Sözleri P. Möminiñki

Sazy N. Narhojaýewiñki

Salom bergan bolaning
O'zi odobli,
Kulib turgan yuzlari
Go'yo oftobli.

G a ý t a l a m a :

Salom berish, bu –
A'lo alomat,
Salom berganlar,
Bo'ling salomat.

Salom bergan bolaning
Darsi doim «besh»,
Maktab, uyda, ko'chada
Yaxshilarga esh.

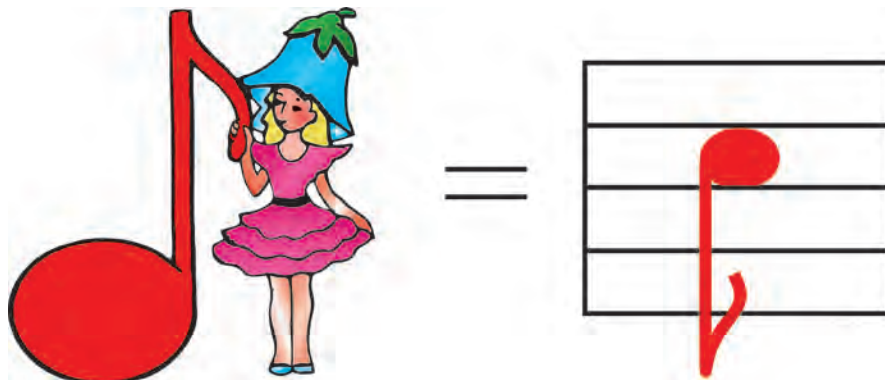
G a ý t a l a m a

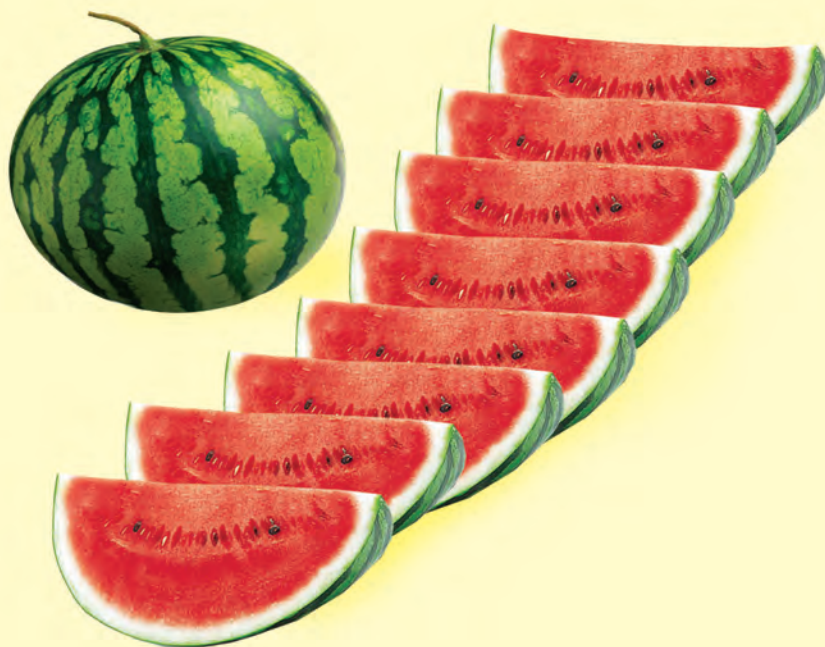

Sekizlik nota

Bitiniň sekizden biri sekizlik bolýar.

Garpyzy sekize bölsek, her bir bölegi onuň sekizden bir bölegi bolýar.

SAZ GURALLARY

Türkmen dutarlary

NOTALARYŇ ATLANDYRYLYŞY WE BÖLÜNIŞI

Notalaryň atlaryny aýdyň

Notalaryň bölünişi ýadyňyzdamy?

Bular nähili uzynlykdaky notalar we sesler?

Bu ses hatarda ýetişmeýän sesi dilden aýdyp dolduryň.

MARŞ

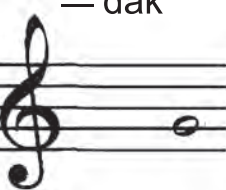
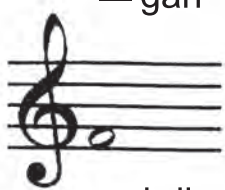

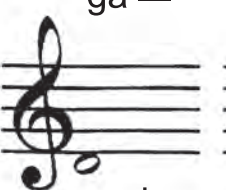

Sazy Nadim Narhojaýewiňki

Ynamly

SAZLY REBUSLAR

Aşakdaky sözleri anyklaň:

			
— kuz	— kord	— we	— rtuk
			
— dat	— lya	— ñek	— dak
			
— gan	— map	gä —	— tan
			
— brik	— nut	— bus	— ñuz

Do
Si
Mi
Re
Lya
Fa
Sol

 ÑEK =

ÇAGALAR ÜÇİN WALS

Sazy D. Zakirowyňky

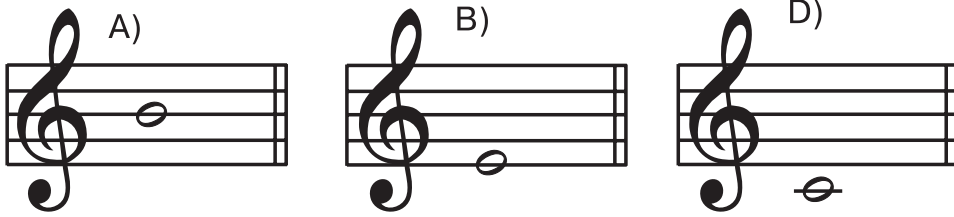

Wals tempinde

A musical score for a waltz in 3/4 time, key of D major. The score consists of seven staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written in a simple, accessible style suitable for children. The piece concludes with a double bar line and repeat dots. The notes are: Staff 1: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, A4, G4, F#4, E4. Staff 2: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, A4, G4, F#4, E4. Staff 3: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, A4, G4, F#4, E4. Staff 4: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, A4, G4, F#4, E4. Staff 5: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, A4, G4, F#4, E4. Staff 6: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, A4, G4, F#4, E4. Staff 7: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, A4, G4, F#4, E4.

BERKITMEK ÜÇİN ÝUMUŞLAR

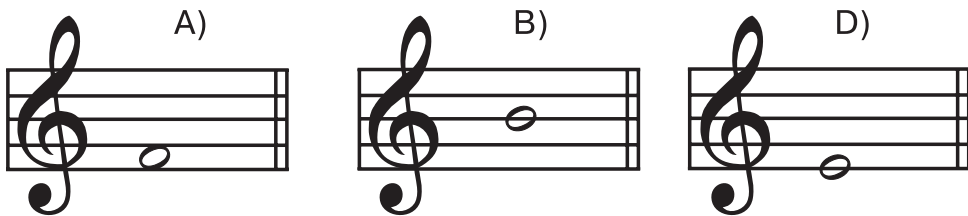
1. «DO» notasyny tapyň.

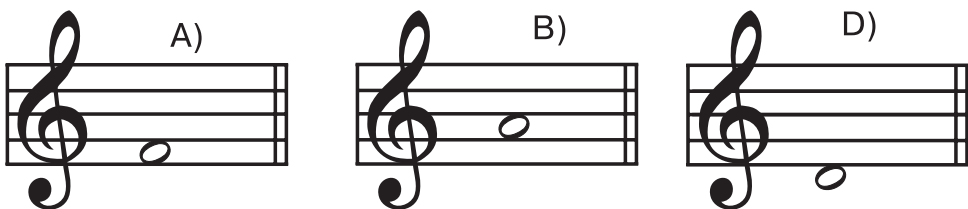
2. Ses hatary dogry ýazylan jogaby tapyň.

- A) do, re, mi, sol, fa, lya, si, do;
- B) do, mi, re, fa, sol, lya, si, do;
- D) do, re, mi, fa, sol, lya, si, do.

3. «FA» notasy nirede ýazylypdyr?

4. Iň belent sesi tapyň.

Özüňiz tapyň

1. Saz eserini nädip diňlemeli?

A) ýuwaşja gepleşip diňlemeli;

B) galmagal etmezden diňlemeli;

D) ümsüp oturyp, üns bilen diňlemeli.

2. Bitin notanyň içinde näçe sany ýarym nota bar?

A) 4 sany ýarym nota bar;

B) 2 sany ýarym nota bar;

D) 6 sany ýarym nota bar.

3. Näçe sany çäryek nota bir bitin nota deň?

A) 2 sany çäryek nota;

B) 8 sany çäryek nota;

D) 4 sany çäryek nota.

4. Näçe sany çäryek nota ýarym nota deň?

A) 4 sany çäryek nota;

B) 2 sany çäryek nota;

D) 8 sany çäryek nota.

5. Ses hatarynda nähili nota düşürlip galdyrylypdyr?

Öwrenýäris, aýdym aýdýarys

GÖZEL ÜLKE

Sözleri **K. Taňrygulyýewiňki**

Sazy **W. Ahmedowyňky**

Ortaça

Çeş-me çay-lar- da. Suw lar a- kyp dur

Ül- kä-me gü- neş. Nu-run dö-küp- dur.

Ýur- dum a- la ýaz. Gül- le- ýär, ös-
ýär. Ýe- ñiş den- ýe- ñi- şe.

Ga-da-myn-bas-ýar. ýar. ýar.

Çeşme çaylarda
Suwlar akyp dur.
Ülkäme güneş
Nurun döküp dur.

Oýnap-güleliň, aýdym aýdalyň. OL NÄMEKÄ, NÄMEKÄ?

Sözleri **K.Taňrygulyýewiňki**

Sazy **W.Ahmedowyňky**

Değişgen

O- wa-dan- dyr u- çan- da, Ga- nat- la- ryn
a- çar ol. Gök ot- la- ryň i- çin- de, Go- laý bar-sañ
ga- çar ol. Ol nä-me-kä, nä- me- kä? Ke- be-lek,
ke- be-lek. Ak pag-ta, ak pag-ta, ak pag- ta.

ELİPBİY BAÝRAMY

Sözleri **P. Möminiňki**

Sazy **D. Omonullaýewanyňky**

Çalt

A- lif- bo- dan harf- lar ni, biz o'r- gan- dik
oz- oz- dan. Min- nat- dor- miz o'r- ga- tuv- chi
mu- al- lim- dan us- toz- dan ti- li- miz- ni say- ra- ta- di

a- lif- bo-miz bay-ra- mi
 Di-li-miz-ni yay-ra-ta- di Bay-ram-lar-ning xur- ra- mi.

JADYLY DÜNYÄ

Sözleri H. Ahmedowanyňky
 Sazv H. Hasanowanyňky (Tursunowa)

Dil- da or- zu- lar, kuy- lay-miz jo'-shib.
 Qu-vonch, shod-lik - ni kuy- lar- ga qo'- shib.
 Bo- la- lik gul- dir Bu go'-zal cha-man-da.
 Ya- shay-miz yay-rab eng baxt- li Va- tan- da.
 Kuy-lar o- lam so-chib zi- yo. Chor-lar har dam bu
 se- hr- li dun-yo... Se- hr- li dun- yo.

PÖKGİM

Sözleri K. Tañrygulyýewiňki

Sazy W.Ahmedowyňky

Şadyýan

Al-dym e-li-me A-la-ja to-pum. Ge-liň, hem-me-jäň,
Pök-gi-ni ga-pyň ... Pök-pök, pök-pök Ses-le-ner pök-gim.
Pök-pök, pök-pök Bes-le-ner pök-gim. Bes-le-ner
Gutarmak üçin
pök-gim. Bes-le-ner pök-gim, heý.

ÇOPAN

Sözleri N. Baýramowyňky

Sazy J. Gurbangylyjowanyňky

Şadyýan

- Aý, ço-pan, ço-pan, ço-pan, Gu-zu-lar-ir mä-le-ýär.
- Gu-zu-lar-ma, suw ge-rek, Suw ýok di-ýip na-la-ýär.

EJE

Sözleri N. Baýramowyňky
Sazy J. Gurbangylyjowanyňky

Şadyýan

Aý, e- je, jan e- je, Sö-zi şer-bet-bal, e-je. Par- lak gül-le-rim,
Saý-rak dille-rim, e- je! Jan e- je, jan e- je, Sen, sen mähri-ban, e-je!
Aý- dyň, gün-le-rim, A-ýym, ýyllarym, e-je! A ---
a ---

PIŞIJEK

Sözleri Ýa. Pirgulyýewiňki
Sazy D.Nuryýewiňki

Haýalrak

Gu- la- jy- gy çü- rü- je, Mur- ty ak- ja pi- ş- jek,
Göz- ja- ga- zyň, del- mun- ýär, Sab- ry ýok- ja pi- ş- jek.
Göz- ja- ga- zyň, del- mun- ýär, Sab- ry ýok- ja pi- ş- jek.

Pi- ši-jek, pi- ši-jek, sab-ry ýok- ja pi- ši-jek.

ILKINJI GAR ÝAGANDA

Sözleri **A. Baýramdurdyýewanyňky**

Sazy **A. Togtamyradowanyňky**

Şadyýan

Güýz bu-lu-dyn a-pa-lap, Ak-ja zer-ler se-pe-läp, Ak don deýdi
Gaýtalama:

de-pe-ler, Il- kin- ji-gar ýa-gan-da. Her bir dam-jaň bal bo-lar,

Bug-daý na-nyň bol bo-lar, Hy-dyr gö-ren çöl bo-lar, Il- kin-ji gar

ýa-gan-da. Hy-dyr gö-ren çöl bo-lar, Il- kin- ji gar ýa-gan-da.

MAZMUNY

Aýdym aýtmagyň kadalary	4
Watanjanym – Watanym	5
Sesleriň aňladylyşy	6
Andijan polkasy. Halk sazy	7
Nähili sesleri bilýärsiňiz	8
Nota düşegi	9
Nar agajy. Türkmen halk aýdymy	10
Milli saz gurallary bilen tanyşyň	11
Bak, Baka Bum, Bum (Dep usullary). Halk sazy	12
Heýjan. Sözleri G.Seyitliýew, G.Muhtarowyňky, sazy D.Öwezow, A.Şapoşnikowyňky.....	13
Sazyň esasy heňdir	14
Lavlagi.....	15
Sazly sesler ýokary, pes we bir tekiz belentlikde bolýar	16
Sazly oýunlar	17
Eje. Sözleri N.Baýramowyňky, sazy J.Gurbangylyjowanyňky.....	18
Skripka açary	19
Bir, iki, üç... Sözleri R.Talybyňky, Sazy N. Narhojaýewiňki	20
OI nämekä, nämekä? Sözleri K.Taňrygulyýewiňki, sazy W.Ahmedowyňky.....	21
Watanymyzy wasp edýäris	22
Çopan. Sözleri N.Baýramowyňky, sazy J.Gurbangylyjowanyňky	23
Sesleriň belent-pesliginiň basgançaklaýyn aňladylyşy	24
Sesleriň adyny çepden saga we sagdan çepe garap aýtmagy öwreniň	25
Tanyşyň	26
Köçe bagy. Türkmen halk sazy.....	27
Harplyk baýramy.....	28
Biz halaýan aýdymlar.....	29
Berkitmek üçin ýumuşlar	30
Sesleriň uzyn-gysgalygy	31
Narym-narym. Özbek halk sazy	32
Ilkinji gar ýaganda. Sözleri A.Baýramdurdyýewanyňky, sazy A.Togtamyradowanyňky	33
Kary nowa. Özbek halk sazy	34
Pişijek. Sözleri Ýa. Pirgulyýewiňki, sazy D.Nuryýewiňki	35
Kompozitorlar	36
Sesleriň atlandyrylyşy we olaryň yzygiderligi	37
Batyrgaý (asp) bolaryn. Özbek halk sazy	38
Ýaz ýagşy. Sözleri K.Taňrygulyýewiňki, sazy W. Ahmedowyňky	39
Ýarym nota	40
Çapak-çapak elleri. Sözleri O. Gurdowyňky Sazy D. Nuryýewiňki	41
Çäryek nota	43
Wals. Sazy D.Şostakowičiňki	44
Towuk. Sözleri B.Kerbabaýewiňki, Sazy B.Hudaýnazarowyňky	45
Biz halaýan tarly saz gurallary	46
Dutar baýaty. Halk sazy	47
Salam beren çagalar. Sözleri P.Möminiňki, sazy N. Narhojaýewiňki	48
Sekizlik nota	49
Saz gurallary	50
Notalaryň atlandyrylyşy we bölünişi	51
Marş. Sazy N.Narhojaýewiňki	52
Sazly reburs.....	53
Çagalar üçin wals. Sazy D. Zakirowyňky.....	54
Berkitmek üçin ýumuşlar	55
Özüňiz tapyň.....	56
Gözel ülke. Sözleri K.Taňrygulyýewiňki, sazy W. Ahmedowyňky	57
Oýnap-güleliň, aýdym aýdalyň	58-62

HAMIDULLA NURMATOV,

NADIM NORXO‘JAYEV

MUSIQA

1-sinf uchun darslik

Qayta ishlangan 17-nashri

(Turkman tilida)

Terjime eden *K. Hallyýew*
Redaktor *J. Metýakubow*
Çeper redaktor *Ş. Mirfaýazow*
Tehredaktor *H. Hasanowa*
Kompýuterde sahaplan *N. Zakirow*

Neşirýat lisenziýasy AI № 290. 11.04.2016.
Çap etmäge 2019-njy ýylyň 17-nji aprelynda rugsat edildi. Ölçegi 70x100^{1/16}.
Kegli 18 şponly. Arial garniturasy. Ofset çap ediliş usuly.
Şertli çap listi 5, 2. Neşir listi 5, 6.
1076 nusgada çap edildi. Buýurma №

Özbeqistan Respublikasynyň Prezidentiniň Administrasiýasynyň ýanyndaky
Habar we köpçülikleýin kommunikasiýalar agentliginiň
Gafur Gulam adyndaky neşirýat-çaphana döredijilik öýünde çap edildi.
100128. Daşkent. Labzak köçesi, 86.

www.gglit.uz

info@gglit.uz